

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Svar på høring vedr. testcenterbonusordning

Landdistrikternes Fællesråd
Rådhusgade 100
DK-8300 Odder
Tlf.: 61 313 636
Email: mail@landdistrikterne.dk
www.landdistrikterne.dk

CVR: 20257180

Dato: 12.10.2023

Enhed: Sekretariatet

Sagsbehandler: HEK

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har den 28. september sendt et udkast til forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild.

Landdistrikternes Fællesråd finder det positivt, at politikere fra forskellige partier er enige om at fremme vindenergi og teknologisk udvikling. Det er dog afgørende, at naboerne til testcentre for store vindmøller modtager en retfærdig og passende kompensation for at sikre bredere accept og lokal opbakning til disse projekter. Dette er afgørende for vores grønne omstilling og vores fremtid som et bæredygtigt samfund.

Derfor har Fællesrådet en klar forventning om, at man udover en øget økonomisk kompensation ser bredt på tiltag, der kan skabe en positiv udvikling i lokalområdet.

Derudover har Landdistrikternes Fællesråd følgende generelle bemærkninger til udbygningen af VE på land, som også relaterer sig til ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild, samt bemærkninger knyttet specifikt til testcentre:

15 pct. af produktionsværdien forbliver lokalt

Konkret foreslår Fællesrådet at 15 pct. af energianlæggenes årlige produktionsværdi i anlæggets levetid, fordeles mellem naboer, lokalsamfund og kommune, som er den generelle model som Landdistrikternes Fællesråd foreslår ved opstilling af vindmøller.

Naboer bør kompenseres mindste dobbelt så meget som i dag, hvis vi som minimum skal skabe accept af vindmøllerne og forsøge at fremme den lokale opbakning. Desuden mener vi, at naboer i 10 møllehøjders afstand til anlæggene skal modtage kompensation.

Den resterende del af de 15 pct., som ikke udbetales til naboerne, skal fordeles mellem kommunen og de nærmeste lokalsamfund. Her foreslår Landdistrikternes Fællesråd desuden, at halvdelen af beløbet reserveres til kommunen til brug for drift eller anlæg uden modregning i bloktilskuddet. Den anden halvdel bør målrettes en lokal fond, som tilknyttes lokalrådene i det eller de nærmeste berørte lokalsamfund. For Høvsøres vedkommende er dette primært Fjaltring men også Bøvlingbjerg. For Østerilds vedkommende er dette primært Østerild men også Vesløs og eventuelt flere lokalsamfund.

Lokal inddragelse og medejerskab

Landdistrikternes Fællesråd anbefaler dertil, at der opstilles krav om, at de nærmeste naboer og lokalråd bliver en aktiv part i processen om testcentre for store vindmøller. Desuden anbefaler Fællesrådet at naboerne og lokalrådene indgår i et samarbejde med kommunen, DTU Vind og de vindmølle-producerende virksomheder, som får testet deres vindmøller, om planlægning af energianlæg.

Særligt den nylige proces omkring udvidelse af testcenter Høvsøre, giver store frustrationer lokalt. Det skaber lokal modstand at møllehøjden og antal vindmøller betyder at konsekvenszonen udvides igen. Dette betyder at der for tredje gang skal eksproprieres eller opkøbes ejendomme, hvilket skaber usikkerhed omkring Fjaltrings fremtid, når testcentret "spiser" ejendommene i lokalområdet samt i Fjaltring by.

Omplacering af boliger i det åbne land

Hvis der skal opkøbes ejendomme i det åbne land, bør der desuden som minimum kunne udlægges nye byggeretter til boliger i det åbne land andre steder i lokalområdet, hvor der i den forbindelse skabes større afstand til testcentre.

Udover økonomisk kompensation bør man se bredt på tiltag, der kan skabe en positiv udvikling i lokalområdet. Det kan være steder, hvor planloven i dag blokerer for etablering af aktiviteter og faciliteter, der ellers kunne tiltrække tilflyttere, turister og erhverv til området.

Udstillings- og formidlingsaktiviteter

Både ved Testcentret i Østerild og Høvsøre er det tidligere besluttet, at der skulle etableres udstillings- og formidlingssteder. Vedrørende testcentret i Høvsøre er der endnu ikke opført et udstillings- formidlingssted ved testcentret. Der står i dag kun en tom bygning som i øvrigt ofte er aflåst.

Hvis forslaget med et afkast på 15 pct. årligt af produktionsværdien, mod forventning ikke indføres, så skal der ud over et udstillings- og formidlingssted i Høvsøre også laves et udstillings- og formidlingssted i Klimatorium – Danmarks Internationale Klimacenter, i Lemvig. Dermed skabes den bedste og bredeste formidling, i forhold til at nå flest borgere, gæster og turister. Udstillings- og formidlingsstedet ved testcentret i Østerild skal samtidig genvurderes med henblik på at vurdere, hvorvidt der er behov for en fornyet udstillings- og formidlingsaktivitet.

Endelig bemærker Landdistrikternes Fællesråd at lysmarkeringerne om natten på møller, vindmåler-master samt eventuelle markeringslamper øverst på møllerne udskiftes med løsninger, der er mindre generende for naboer.

Landdistrikternes Fællesråd er til rådighed for yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Steffen Damsgaard
Formand